

persbericht

Twello, 21 september 2023

Het college van burgemeester en wethouders presenteert de Bestuursrapportage 2023 en de Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 aan de gemeenteraad van Voorst:

UITDAGINGEN EN ONZEKERE INKOMSTEN VANUIT HET RIJK DOMINEREN DE TOEKOMSTIGE FINANCIËN

De economische vooruitzichten zijn onzeker. We worden geconfronteerd met maatschappelijke, economische en financiële uitdagingen. Krapte en schaarste op de arbeidsmarkt, de gestegen energiekosten en de schaarste op de grondstoffenmarkt hebben gevolgen voor de werkzaamheden die binnen de gemeente worden uitgevoerd. Voor de langere termijn, vanaf het jaar 2026, bestaat voor alle gemeenten in Nederland veel onzekerheid over de bijdrage van het rijk uit het gemeentefonds.

De Bestuursrapportage 2023

In de Bestuursrapportage 2023 legt het college tussentijds verantwoording af over de uitvoering van de plannen in het lopende begrotingsjaar en over de financiën.

In deze bestuursrapportage zijn sturingsvoorstellen opgenomen over diverse onderwerpen. Er is sprake van een hoge druk op ons grondgebied door een toename van complexe opgaven en projecten, zoals verschillende veelomvattende gebiedsopgaven (bijvoorbeeld Wilp-Achterhoek), het versnellen van de woningbouwopgave, uitbreiding van enkele lokale bedrijven, regionale positionering en het bouwen van flexwoningen. Wij kiezen er voor om een stap naar voren te zetten en te investeren in de ontwikkeling van onze gemeente met de inzet van extra capaciteit op het gebied van ruimtelijke planontwikkeling. Daarnaast vraagt de landbouwtransitie landelijk, maar ook in onze gemeente veel aandacht. Om de samenwerking met de agrariërs in onze gemeente te versterken voeren we de aanbevelingen vanuit de keukentafelgesprekken uit. Hiervoor is een bedrijfscontact-functionaris agrarische sector en onderzoeks- en werkbudget nodig.

Ook is er in opvolging van de door de gemeenteraad aangenomen motie “Een nieuwe start voor d'Olde Schole” aandacht voor de multifunctionele huisvesting van het Kindcentrum de Bongerd en het dorps huis Terwolde. Wij onderzoeken samen met de betrokken partijen welke oplossingsmogelijkheden hiervoor zijn.

Op het gebied van burgerparticipatie willen we investeren in extra capaciteit. Op dit moment is er binnen de gemeente Voorst één coördinator maatschappelijke initiatieven. Het werken met dorpswethouders, het sterker maken van de samenwerking in de dorpen en het verder invullen van het participatiebeleid, heeft gevolgen voor de werkzaamheden binnen dit taakveld. Wij geven graag gehoor aan de signalen vanuit de samenleving. Hiervoor is extra formatie nodig.

De Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027

De Meerjarenbegroting 2024-2027 is de tweede begroting van het huidige college. In deze begroting zijn de nieuwe beleidsvoornemens uit de Prioriteitennota 2024, die in juni dit jaar door de gemeenteraad is vastgesteld, verwerkt.

Deze Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 is opgesteld in opnieuw onzekere tijden. Wij leven in een tijd met grote uitdagingen op het gebied van zorg en welzijn, koopkracht, klimaat, wonen, werken, landbouwtransitie, opvang vluchtelingen, voortdurende oorlog

persbericht

tussen Oekraïne en Rusland, krappe arbeidsmarkt en gestegen kosten voor materiaal en diensten.

Wij zien daarnaast dat vanuit hogere overheden de regie voor grote ruimtelijke opgaven bij de regio wordt neergelegd en niet meer bij de afzonderlijke gemeenten. Daarmee wordt samenwerking binnen de regio voor de gemeente Voorst nóg belangrijker om ons lokale geluid te laten horen en mee te nemen bij de formulering van regionale standpunten op de grote ruimtelijke opgaven.

Ook onze maatschappelijke partners hebben te maken met hogere kosten, onder andere vanwege cao-loonstijgingen. Daarom willen we maatwerk leveren in de afspraken met deze partners, en gaan met hen daarover in gesprek.

Vanaf het jaar 2026, ook wel aangeduid als "ravijnjaar", heeft het Rijk geen toename berekend van het gemeentefonds, onze grootste inkomstenbron. Geen enkele gemeente weet hoeveel geld er na 2026 beschikbaar komt en dat maakt het lastig om toekomstplannen te maken vooral bij plannen voor de langere termijn met structurele effecten.

In de Prioriteitennota 2024-2027 heeft de gemeenteraad binnen diverse onderwerpen budgetten beschikbaar gesteld voor voorbereidings- of onderzoekskosten. Deze onderwerpen eisen een gedegen voorbereiding omdat hier in de toekomst forse investeringen mee gemoeid zijn zoals voor onderwijshuisvesting, een toekomstbestendig en duurzaam zwembad, brandweerkazernes en een sporthal. We voeren haalbaarheidsstudies uit waaruit investeringen kunnen volgen. De daadwerkelijke uitvoering van deze opgaven eisen grote investeringen.

Het Financieel Meerjarenperspectief 2024-2027 laat een grillig verloop zien van de resultaten over de hele looptijd van deze begroting, de jaren 2024 tot en met 2027. De jaarschijven 2024 en 2025 laten positieve resultaten zien van afgerond respectievelijk € 2,1 mln. en € 2,2 mln. De jaarschijven 2026 en 2027 daarentegen laten tekorten zien van respectievelijk € 1,4 mln. en € 1,8 mln. door een forse terugval van de inkomsten vanuit het Rijk, de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Het Rijk en de VNG zijn in overleg over belangrijke keuzes over het gemeentefonds. Maar dat heeft tot nu toe nog niet tot blijvende oplossingen geleid. Door het aftreden van het kabinet Rutte IV is de kans groot dat er op korte termijn geen duidelijkheid komt. Het demissionaire kabinet zal geen grote besluiten meer kunnen nemen en lopende discussies kunnen controversieel worden verklaard. Toch maken wij als college de keuze om te blijven investeren. Dat doen wij omdat de onzekerheid vooral over het gemeentefonds gaat en wij erop vertrouwen dat het Rijk de gemeenten op enig moment financieel compenseert of een andere keuze maakt, bijvoorbeeld het uitbreiden van het lokale belastinggebied. Het onnodig in gang zetten van (onomkeerbare) bezuinigingen vinden wij onwenselijk omdat dit enorme gevolgen heeft voor de samenleving en de organisatie.

Daarmee volgen wij het advies dat de VNG heeft uitgewerkt na de met grote meerderheid van alle gemeenten aangenomen resolutie 'Naar een rechtvaardig, duurzaam en solide meerjarig financieel perspectief' op de Algemene Ledenvergadering van de VNG van 14 juni 2023:

- zorg voor een sluitende begroting voor 2024 en 2025;
- ga voor 2026 en 2027 uit van maatschappelijke opgaven, ook als dit een tekort laat zien;
- voer (vooralsnog) geen bezuiniging door voor de korting van € 3 mld. van het rijk op het gemeentefonds, want hierover zijn en komen nog gesprekken.

Onze Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 is voor de jaarschijven 2024 en 2025 sluitend en de jaarschijven 2026 en 2027 laten forse tekorten zien. Door de gevolgen van de keuzes van het kabinet te laten zien, geven wij een helder signaal af aan het demissionaire

persbericht

kabinet en de Tweede Kamer: de gemeentelijke financiën zijn nu onvoldoende voor het uitvoeren van het huidige takenpakket.

De Bestuursrapportage 2023 en de Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 staan geagendeerd voor de ronde tafelgesprekken van maandag 9 oktober vanaf 18.00 uur. De raadsbehandeling zal plaatsvinden in de vergadering van de gemeenteraad van maandag 30 oktober vanaf 10.00 uur. De raad wordt voorgesteld de Bestuursrapportage in die vergadering vast te stellen. Definitieve besluitneming over de Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 vindt plaats in de raadsvergadering van maandag 13 november vanaf 19.30 uur.

Noot aan de redactie (niet voor publicatie)

Vragen kunt u mailen aan Linda Simons, woordvoerder gemeente Voorst via l.simons@voorst.nl.